

5. Handlingsplan vedr. pasningsgaranti på 0-5 års området (2009-22104)

Udvalget skal tage stilling til initiativer i forhold til sikring af pladsgarantien som følge af det stærkt stigende børnetal.

INDSTILLING OG Beslutning

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at der er behov for yderligere pladser på 0-5 års området i form af 50 grupper (814 børn)
2. at arbejdet med en anlægsplan, der sikrer etablering af tilstrækkeligt med permanente pladser til at dække behovet inden for 4 kilometer fra forældrenes hjem igangsættes ”Plads til flere børn – permanente løsninger”
3. at der sideløbende med den permanente plan arbejdes med en midlertidig plan ”Plads til flere børn – midlertidige løsninger”, der skal dække behovet midlertidigt
4. at den midlertidige plan medfører:
 - 4a. at fritidshjem/KKFO’er, der har kapacitet til det, indskrives kommende skolebørn fra 1. april 2009, at der skal være minimum 5 børn, der tilbydes plads før en tidlig indskrivning gennemføres og at den midlertidige plan medfører, at forældre, der får tilbudt fritidshjem/KKFO plads til deres børn fra 1. april udmeldes af børnehaven, hvis de siger nej tak.
 - 4b. at forvaltningen forsøger at erhverve en pavillon på Hyltebjerg Skole til midlertidige pladser til 2 børnehavegrupper
 - 4c. at forvaltningen forsøger at erhverve en pavillon på Voldparken Skole til midlertidige pladser til 2 børnehavegrupper
 - 4d. at forvaltningen forsøger at erhverve Sennepshaven til nødinstitution
 - 4e. at 12-14 opnormeringen udvides til institutioner med fysisk plads på Nørrebro og Bispebjerg
 - 4f. at der fremlægges forslag om omlægning af pladser i 2 fritidshjem på næstkommende udvalgs møde
 - 4g. at det nuværende politisk fastsatte serviceniveau med tilbud om børnehaveplads inden for 4 kilometer fra familiens bopæl midlertidigt ophæves
 - 4h. at garantien for overgang mellem vuggestue og børnehave i integrerede institutioner ophæves
5. at etablering af de pladser, der foreslås i denne indstilling, koster 34,7 mill. kroner i drift og 225,3 mill. kroner i anlæg ud over BUUs ramme og ud over den forventede demografitildeling for 2009
6. at der ikke kan omdisponeres anlægsmidler medmindre, der opgives allerede vedtagne projekter inden for fx Strukturplanen eller Genopretningsplanen
7. at forvaltningen igangsætter en ”køb-på-hylden” model, hvor Københavns Kommune råder over en række pladser i omegnskommuner, der kan tilbydes til interesserede forældre
8. at udvalget godkender, at det nuværende politisk fastsatte serviceniveau, hvor forældre har ret til at sige nej tak til et tilbud om plads i en udflytterbørnehave uden, at barnet udmeldes af vuggestuen, ophæves

problemstilling

- København kommunes pasningsgaranti er under voldsomt pres. En uventet eksplosiv stigning i børnetallet betyder, at der samlet skal skaffes mindst 1.300 nye pladser i vuggestuer og børnehaver. Situationen er alvorlig og kan meget vel blive endnu værre. Hvis der ikke handles nu er Københavns Kommune tæt på at bryde regeringens servicegaranti. Det vil betyde en bod til staten på 86,4 millioner og dermed markante serviceforringelser.
- Børne- og Ungdomsforvaltningen har på kort tid udarbejdet en konkret plan, der på kort og på længere sigt skal sikre, at forældrene i København kan få deres børn passet. Med den allerede vedtagne akutplan og de nye planer ”Plads til flere børn – midlertidige løsninger” og ”Plads til flere børn – permanente løsninger” vil det kunne lade sig gøre at skaffe pladser nok.
- BUF vil måned for måned følge udviklingen i børnetallet og justerer planen, hvis børnetallet skulle stige yderligere.
- Hverken den midlertidige eller den permanente plan er gratis. Skal de permanente pladser findes, må kommunen samlet finde 208,9 millioner ekstra. Det er vigtigt at få finansieret og igangsat nybyggeri og udvidelser allerede nu, hvis pasningsgarantien skal holdes i 2010.
- Børne- og Ungdomsforvaltninger har allerede foretaget en lang række omprioriteringer. Hvis de fleste udgifterne til nye permanente pladser skal findes inden for BUF's nuværende ramme må der skæres hårdt andre steder – for eksempel at aflyse renovering af faglokaler og toiletter på flere skoler og sløjfe lovede investeringer i de nye sammenlagte strukturskoler på Jagtvej og Tagensbo.
- BUF har allerede afsat 196 millioner kroner til den nuværende indsats. Den nye plan ’Plads til flere børn – midlertidige løsninger’ vil koste yderligere 15,4 millioner kroner.
- De midlertidige løsninger er for eksempel tvungen tidligere indskrivning fra børnehave til fritidshjem, ophævelse af fire kilometergrænsen og afskaffelse af retten til at sige nej til udflytterbørnehaver.

løsning

Børne- og Ungdomsforvaltningen fremlagde d. 28. januar 2009 (jf. bilag 11) en behovsprognose på baggrund af de aktuelle befolkningstal.

Befolkningsprognosen i 2008 viste en uventet tilgang af 0-2 årige på 473 i 2008 og 702 i 2009. Befolkningsudviklingen blev, i befolkningsprognosen 2008, vurderet til at stige vedvarende de kommende år. Der blev derfor fremlagt en akutplan, som skulle medvirke til at bibeholde pasningsgarantien i Københavns Kommune på kort sigt. Akutplanen tilførte midler til at etablere plads til ca. 55 grupper (med 12 vuggestue- eller 22 børnehavebørn).

Den opdaterede behovsprogno­se for januar 2009 viser:

0-5 årsområdet

Der er behov for yderligere 50 børnegrupper (behov for ekstra 366 vuggestuepladser og 448 børnehavepladser) i 2009, hvis pasningsgarantien inden for 4 kilometer skal reetableres. Dette behov er udover det tidligere estimerede behov (juni 2008) på 55 permanente børnegrupper i 2008-2009.

Fritidshjemsområdet

Der er på fritidshjemsområdet ikke behov for akutte tiltag for at holde pasningsgarantien, men der er behov for at fastholde forvaltningens anlægsønsker om udbygning af fritidshjemsområdet på Vesterbro (herunder i Sydhavn), Amager (herunder Ørestad) og i Indre By.

Klubområdet

Det bliver nødvendigt at bryde med nuværende principper om distriktstilknytning af klubtilbud samt påbegynde fleksibel anvendelse af pladser på 9-18 års området. Alternativt er det nødvendigt at tvangsudmelde klubbørn, fra de fylder 12 år. Herudover fastholdes ønsker om udbygning af klubområdet på Vesterbro (herunder i Sydhavn), Amager (herunder Ørestad) og i Indre By.

Skoleområdet

Det er på skoleområdet ikke mulighed for at etablere nye skoler eller spor først i 2010 og 2011, hvor der fortsat (siden juni 2008) estimeres et behov for: I alt 3 spor i Indre By (heraf er et finansieret), 1 spor på Østerbro (Vibenshus), 1 skole i Sydhavn, 1 skole i Ørestad.

Der er på hele 0-17 års området markante udfordringer i forhold til demografitildelingen, som ikke tager højde for, at der er langt flere børn og unge allerede fra 1. januar 2009 og hele året frem.

I forhold til 0-5 årsområdet, så uddybes de beskrivelser, der blev fremlagt den 28. januar, og beskrivelsen udvides med løsninger i forhold til genindførelse af det tidligere service-niveau fra 2010.

I forhold til fritidshjem-, klub- og skoleområdet, så beskrives udfordringerne samt løsningsmulighederne i indstillingen, som blev fremlagt den 28. januar. Områderne behandles således ikke yderligere i denne indstilling.

Det er Børne- og Ungdomsforvaltningens vurdering, at børnetallet fortsat stiger, hvilket bekræftes af de officielle befolkningstal fra Koncern Service. Således er der allerede nu en yderligere stigning i børnetallet i forhold til den officielle befolkningsprognosen, end den stigning som Børne- og Ungdomsforvaltningen beskrev i oktober 2008.

I denne indstilling inklusiv bilag præsenteres:

- Akutplan I, hvor de allerede finansierede anlægsprojekter fremgår.
- Det behov, som er kommet til yderligere efter Akutplan I i forbindelse med opdateringen af behovsprognosen (januar 2009).
- ”Plads til flere børn - midlertidige løsninger” hvor der gives forslag til, hvordan det yderligere behov kan dækkes akut og i flere tilfælde midlertidigt.

- En uddybende beskrivelse af de midlertidige forslag, der har været i spil, og en forklaring af, hvorfor det er valgt at gå videre med nogle af forslagene men ikke dem alle
- En uddybende beskrivelse af, hvordan Børne- og Ungdomsforvaltningen arbejder med afvejning af henholdsvis midlertidige og permanente pladser samt en beskrivelse af prisforskellene på de to typer af ordninger, hvor der er en sammenhæng mellem, at hurtige pladser er billige i anlæg og dyre drift, mens pladser, der etableres på et længere sigt, giver dyrere anlæg, men er både permanente og billigere i drift.
- ”Plads til flere børn - permanente løsninger” giver på baggrund af dette en oversigt over, hvordan de midlertidige pladser, der foreslås etableret i ”Plads til flere børn - midlertidige løsninger”, kan erstattes af permanente pladser på lidt længere sigt under forudsætning af, at etableringen af disse pladser igangsættes nu sideløbende med etablering af de midlertidige pladser.
- En beskrivelse af økonomien hvoraf det fremgår, at der ikke er midler til at etablere så mange ekstra pladser i Børne- og Ungdomsforvaltningens budget og at den nuværende demografimodel betyder, at forvaltningen ved stigende børnetal (på skole- og institutionsområdet) oparbejder et merforbrug månedsvis, som ikke dækkes efterfølgende.
- Tilknyttet indstillingen er også en gennemgang af den nuværende demografimodel og reglerne for demografiregulering i Københavns Kommune.
- De resterende bilag er baggrundsark til det allerede præsenterede materiale samt en gennemgang af behovet (januar 2009) fordelt på de respektive distrikter, og indstillingen der blev fremlagt den 28. januar.

Akutplan I

I Budget 2009 blev der vedtaget en Akutplan med etablering af pladser svarende til 11 daginstitutioner (å fem grupper) i 2008 og 2009. Nogle af disse grupper er midlertidige, herunder opnormering af integrerede institutioners vuggestuedel, mens andre grupper er permanente.

Samlet set vurderes det, at der kan opnås 51 permanente grupper samt 18 midlertidige grupper i Akutplan I.

Disse pladser skal anvendes til at dække det behov, som blev synligt ved behovsprognosen i juni 2008.

I bilag 1 gennemgås status på Akutplan I.

Kort- og langsigtede planer ”Plads til flere børn - midlertidige løsninger” og ”Plads til flere børn - permanente løsninger”

I Børne- og Ungdomsforvaltningens foreløbige behovsprognose fra januar 2009 fremgår et yderligere behov for knapt 8 institutioner (å fem grupper), hvis den nationale pasningsgaranti skal overholdes. og 10 institutioner (å fem grupper), hvis pasningsgarantien inden for 4 kilometer skal genetableres.

I Bilag 2 gennemgås behovstallene og i bilag 10 er hele behovsprognosen for januar 2009, der via en række tabeller og diagrammer illustrerer både kapacitet og behov fordelt pr. distrikt.

Da behovet for pladser er akut allerede i 2009, foreslår Børne- og Ungdomsforvaltningen, at der sideløbende med en langsigtet strategi ("Plads til flere børn - permanente løsninger"), påbegyndes en midlertidig pladsetablering ("Plads til flere børn - midlertidige løsninger").

Midlertidig plan "Plads til flere børn - midlertidige løsninger"

"Plads til flere børn - midlertidige løsninger" kan, ved hjælp af midlertidige pladser og igangsættelse af nye pladsprojekter, medvirke til at opfylde det akutte behov i 2009. Det bemærkes, at de pladser, der kan etableres i 2009, primært vil være midlertidige pladser. "Plads til flere børn - midlertidige løsninger" gennemgås i bilag 3.

I indstillingen fra den 28. januar foreslog Børne- og Ungdomsforvaltningen ni tiltag, som både kan skabe flere pladser og, ved en reduktion af serviceniveauet, midlertidigt bidrage til, at de børn, der har et akut pasningsbehov kan få en plads tidligere. Ydermere bidrager nogle af tiltagene til, at de pladser, der allerede er indregnet i kapaciteten kan anvendes hurtigere og mere smidigt.

Alle de foreslåede tiltag fra den 28. januar samt yderligere forslag, der er i spil, gennemgås i bilag 4. Derudover fremlægges der separate indstillinger om dels tvungen tidlig indskrivning, dels køb af pladser i andre kommuner og ophævelse af ret til at sige nej tak til udflytterbørnehavepladser.

Langsigtet plan "Plads til flere børn - permanente løsninger"

Det er Børne- og Ungdomsforvaltningens vurdering, at behovet for pladser på langt sigt primært skal dækkes ved traditionel udbygning af institutionsområdet (til 90% af spidsbelastningsbehovet).

Fordelen ved udbygning af institutionsområdet er flersidet. For det første er pladsetableringen permanent, for det andet er denne type pladser langt billigere i drift og kan samtidig etableres fleksibelt således, at kapaciteten ved ændret behov, fra f.eks. børnehave til fritidshjem eller vuggestue til børnehave, kan omlægges.

I bilag 5 gennemgås fordele og ulemper ved henholdsvis kortsigtede og langsigtede løsninger samt nøgletal tilknyttet disse pladstyper. Den overordnede konklusion er, at de hurtige pladser som oftest er billigere at anlægge, men dyrere at drive, mens de mere langsigtede pladser er dyrere i anlæg, men billigere at drive.

I bilag 6 gennemgås "Plads til flere børn - permanente løsninger", hvoraf fremgår forslag til etablering af permanente pladser, som kan igangsættes med henblik på at holde pasningsgarantien inden for fire kilometer i årene fremover.

I bilag 7 gennemgås demografimodellen.

Udfordringen for Børne- og Ungdomsforvaltningen i forbindelse med demografimodellen for 2009 er, at fremskrivningen af børnetallet i den seneste befolkningsprognose fra 2008 er undervurderet.

Da forvaltningerne i det igangværende budgetår alene får budgettet tilpasset med 5/12 virkning,

betyder en underestimering af børnetallet, at de børn, der allerede skal passes fra januar 2009 ikke tildeles driftsmidler alle årets 12 måneder. Ydermere betyder underestimeringen, at pladserne ikke kan planlægges langsigtet. De kortsigtede pladser er som oftest dyre at drive, og der er tilknyttet en række yderligere omkostninger til f.eks. rekruttering af vikarpersonale og igangsættelse af nye institutionstyper, som gennemsnitligt er langt dyrere end den marginalpris, der efterreguleres med i en demografimodel.

I bilag 8 gennemgås forslaget omkring at etablere pladser via tvungen indskrivning i fritidshjem, da dette er et tiltag, som ikke tidligere har været introduceret. I bilag 9 gennemgås de modeller der er for køb af pladser i andre kommuner. Her af foreslås det at arbejde videre med en model, mens to andre modeller allerede eksisterer. Hermed vil der være gjort op med medlemsforslag fra V, C2 og Louise Frevert (løsgænger) om køb af daginstitutionspladser i omegnskommunerne, som blev vedtaget af Børne- og Ungdomsudvalget den 17.12.2008.

ØKONOMI

Sammenhængen mellem pladsetableringer i "Akutplan I", "Plads til flere børn - midlertidige løsninger" og "Plads til flere børn - permanente løsninger" skitseres i nedenstående skema:

Tidslinie				
Juni 2008	Akutplan I / behovet var 55 børnegrupper			
	Permanente løsninger		Midlertidige løsninger	
	Antal grupper	51,3	Antal grupper	18
	Driftsbudget 2009	34,5 mill.	Driftsbudget 2009	31,7 mill.
	Anlægsbudget 2009	172 mill.	Anlægsbudget 2009	24,4*
Januar 2009				
	Flere børn - Midlertidige pladser / behovet er yderligere 50 børnegrupper "Plads til flere børn - midlertidige løsninger"			
	Permanente løsninger		Midlertidige løsninger	
	Antal grupper	4	Antal grupper	45
	Driftsbudget 2009	13,7 mill.	Driftsbudget 2009	19,9 mill.
	Anlægsbudget 2009	10 mill. **	Anlægsbudget 2009	6,4 mill.
	Flere børn - Permanente pladser / behovet er yderligere 50 børnegrupper "Plads til flere børn - permanente løsninger"			
	Permanente løsninger			
	Antal grupper	47,3		
	Driftsbudget 2009	6,1 mill. Kr.***		
	Anlægsbudget 2009	208,9 mill. Kr.		
	I alt i 2009			
	Drift	54,3 mill.		51,6 mill.
	Anlæg	383,1 mill.		30,8 mill

*inklusive pladsbevarende tiltag

**inklusive deponering nødinstitution

***kun ganske få af de permanente pladser kan opstartes i 2009 derfor lavt driftsbeløb

De planer, der præsenteres i denne indstilling, har en tilknyttet driftsøkonomi på estimeret 106 mill. kr. i 2009. BUF er tildelt 43,9 mill. kr. i demografi 2009 mere end i 2008. Hvormed 62 mill. kr. allerede på nuværende tidspunkt er disponeret til pladser ud over den tildelte demografi. Økonomiforvaltningen har den 17/2-09 skønnet over efterreguleringen af Børne- og Ungdomsudvalgets budget 2009. Ved anvendelse af principperne for den aktivitetsbestemte efterregulering med 5/12, når de et beløb på 27,4 mill. kr. Dette er alene for 0-6 års området.

Bliver Børne- og Ungdomsudvalgets budget 2009 ikke yderligere demografireguleret, mangler der tildelt demografi op til de allerede disponerede 62 mill. kr. svarende til 34,7 mill.

Hvis man regulerede efter det aktuelle antal ekstra børn, der er kommet til ud over befolkningsprognosens skøn i 2009, som ligger til grund til grund for den tildelte demografi i 2009, ville det betyde, at der skulle tildeles en regulering for 745 børn under 6 år og 599 børn mellem 6 og 18 år. Dette giver en samlet manglende demografiregulering på 118,4 mill. kr.

De økonomiske konsekvenser af det stigende børnetal kan kort sammenfattes som nedenfor:

	Udgifter i 2009	Midler inden for Børne- og Ungdomsforvaltningens ramme i 2009*	Ikke finansierede omkostninger
Drift	106 mill.	71,3 mill.	34,7 mill.
Anlæg	421,7 mill.	196,4 mill.	225,3 mill.

* under forudsætning af overførsel af mindreforbrug fra 2008

Videre proces

Umiddelbart efter udvalgets behandling iværksætter forvaltningen en kommunikationsplan om de midlertidige ordninger overfor berørte institutionsledere, så de kan formidle processen og besvare medarbejder- og forældrespørgsmål.

I uge 10 afholdes et møde for de berørte institutionsledere på Nørrebro og Bispebjerg, hvor direktionen orienterer om udvalgets beslutning.

I uge 10 afholdes et andet møde for de berørte fritidshjem/KKFO'er om indskrivning af kommende skolebørn fra 1. april 2009. Umiddelbart efter fremsender forvaltningen breve til alle berørte forældre om den tidlige indskrivning og forældrene tilbydes møde med fritidshjemmet/KKFO'en forud for opstarten.

Forvaltningen udarbejder desuden breve til forældre i integrerede institutioner, hvor garantien for børnehaveplads ophæves til fremsendelse i uge 10 og tilbyder samtidigt et muligt stormøde for alle berørte parter.

Derudover vil der blive informeret om alle dele af beslutningen på intranettet og hjemmesiden www.kk.dk/pasning, ligesom der bliver fremsendt orienteringsmateriale via forvaltningens elektroniske ugepakke til samtlige institutioner.

Else Sommer

/Knud Langberg, Henriette Bjørn Nielsen

bilag

[1. Akutplan 1](#)

[10. Behovsprognose januar 2009](#)

[11. Tidligere politisk behandling med bilag](#)

[2. Behov udover nuværende](#)

[3. Plan 2, Løsninger som skaber midlertidige pladser](#)

[4. Løsningsforslag midlertidige pladser](#)

[5. Hurtige og langsomme løsninger](#)

[6. Plan 3, Projekter som skaber permanente pladser](#)

[7. Notat til BUF om demografimodellen](#)

[8. Tidlig indskrivning i fritidshjem KKFO](#)

[9. Køb af pladser i andre kommuner](#)

